

*Ценов В.М., аспірант кафедри
оперативно-розшукової діяльності
Національної академії внутрішніх справ*

ПЛАНУВАННЯ ПРОВЕДЕННЯ ОПЕРАТИВНОЇ ПРАЦІВНИКАМИ НП УКРАЇНИ

Виклад основних положень. Оперативна комбінація та оперативний експеримент, які застосовуються для створення штучних умов з метою розв'язання окремих завдань оперативно-розшукової діяльності, вважаються одним із найефективніших тактичних заходів в оперативно-розшуковій діяльності [1, с.208].

Оперативна комбінація в теорії оперативно-розшукової діяльності - це комплекс поєднаних єдиним задумом оперативно-розшукових, оперативно-технічних та інших тактичних дій оперативних підрозділів щодо виявлення, попередження і розкриття злочинів, що полягає в штучному створенні сприятливих умов для вирішення оперативно- тактичних завдань з приводу конкретної оперативно-розшукової ситуації [2, с. 378-379].

Так, вирішуючи тактичні завдання оперативно- розшукової діяльності щодо пошуку і фіксації фактичних даних про підготовку або вчинення злочинів, їх припинення та розкриття, розшук злочинців, оперативні підрозділи Національної поліції постійно стикаються з необхідністю проведення необхідних комбінацій.

А змістом оперативної комбінації - являється результат розумової діяльності оперативних працівників, що повинен бути не стиснений процесуальними обмеженнями. І тому розв'язуючи конкретні завдання з попередження або розкриття злочинів, оперативні працівники повсякчас стикаються з необхідністю визначення комплексу дій і тактики їх проведення.

Елементами оперативної комбінації є: задум;
легендування; інсценування; матеріальне підкріплення. Задум

оперативної комбінації - це найбільш загальна програма оперативного працівника. Під легендою мають на увазі вигадані, але правдоподібні відомості про нібито існуючі явища. Інсценування - показане (удаване) зображення події, пригоди або стану. Матеріальне підкріплення легенди та інсценування. Названі вище обов'язкові елементи комбінації у більшості випадків повинні бути матеріально (документально) підкріплені [3].

Задум оперативної комбінації - це найбільш загальна програма оперативного працівника і сил, які він має намір залучити до рішення задачі по штучному створенню сприятливих умов для успішного її рішення.

Легендування. Під легендою мають на увазі вигадані, але правдоподібні відомості про нібито існуючі явища, події, обставини тощо, які дають можливість зашифрувати оперативно-тактичні заходи, негласний апарат, конспіративні та явочні квартири та інші приміщення, що використовуються в ОРД.

Інсценування - показане (удаване) зображення події, пригоди або стану з метою підкріплення легенди, створення учасників правопорушення перебільшеного уявлення про обізнаність оперативного працівника, впевненість в тому, що їх відкриття стало можливим у результаті випадкового збігу обставин або внаслідок власної необережності (імітація бійки в певному місці, огляду транспортних засобів під легендою розшуку озброєного злочинця)., матеріальне підкріплення дозволяє надати легенді та подіям інсценування видимості вірогідності, ввести в оману розроблювати чи підозрювану особу і створює сприятливі умови для вирішення оперативно- тактичних завдань.

Матеріальне підкріплення легенди - використання документів прикриття, а також інших засобів впливу на відповідних осіб з метою ліквідації їх сумнівів стосовно проведеного інсценування.

Планування проведення оперативної комбінації полягає в розробленні працівником НП України моделі

здійснення тактичних операцій під час проведення комбінації, визначення безпосередньої організації сил і засобів проведення комбінації (розробка взаємодії, надання конкретних завдань, способів їх вчинення, матеріально-технічне забезпечення і т.д.), оцінка можливих контрдій злочинців, яка полягає у визначенні задуму злочинців, моделюванні їх дій, думок та відповідних ходів. Подальші оперативні заходи оперативний працівник повинен планувати з урахуванням думки (планів) слідчого з тим, щоб при їх проведенні не створити перешкод або ускладнень для розслідування та не допустити порушень законності.

Підсумовуючи викладене, доречно зазначити, що якісне планування проведення оперативних комбінацій є змістом тактичних програм припинення злочинів оперативними підрозділами НП України, що виникають на певному етапі перевірки або на етапі фіксації фактичних даних в певній ситуації. Тому результати проведення оперативних комбінацій мають виняткову процесуальну цінність. Вони можуть і повинні використовуватися для забезпечення розв'язання завдань кримінального судочинства.

Список використаних джерел :

1. Бояров В.І. Проблемні питання розслідування хабарництва в сучасних умовах / В.І. Бояров, П.В. Шалдирван // Вісник Запорізького національного університету. - 2010. - № 4. - С. 207-211.

2. Теория оперативно-розыскной деятельности: учебник / [Под ред. К.К. Горяинова, В.С. Овчинского, Г.К. Сенилова]. - М.: ИНФРА-М, 2007. - 832 с.

3. Інтернет-сайт studopedia.su: [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://studopedia.su/16_10322_ïakiiicbniy-privom.html